

ÚČTOVÁNÍ NÁKLADŮ A VÝNOSŮ ÚSC

A. Propojení rozpočtu a účetnictví

Rozpočet a účetnictví jsou propojeny přes tzv. účty rozpočtového hospodaření – konkrétně přes bankovní účty používané v rozpočtové činnosti. Jedná se zejména o účty 231 – Základní běžný účet územních samosprávných celků a účet 236 – Běžné účty fondů územních samosprávných celků. (Dále se může jednat např. o termínované vklady – účty 068, 244.)

Tedy vždy, když dojde k pohybu prostředků na bankovním účtu používaném v rozpočtové činnosti ÚSC, je na tento účet napojena rozpočtová skladba - př.: obec inkasuje na bankovní účet **daň z nemovitostí**:

| SÚ | Pol. | § | MD | D |
|-----|------|-----|----|---|
| 231 | 1511 | bez | x | |
| 686 | | | | x |

Pozn.: Účet 241 – Běžný účet - tento účet je ÚSC využíván pouze pro jiné než rozpočtové účely (např. podnikatelská – vedlejší hospodářská činnost obce). Není na něj tedy navázána rozpočtová skladba.

B. Účtování nákladů a výnosů ÚSC

Reforma účetnictví přinesla pro ÚSC základní změnu v účtování nákladů a výnosů: zatímco do roku 2010 byl jak rozpočet, tak i účetnictví vedeno na bázi sledování příjmů a výdajů, od tohoto roku zůstává příjmově-výdajový pohled pouze v rozpočtech, v účetnictví se přechází ke sledování výnosů a nákladů. Pro tyto účely je vyhrazena třída 5 a 6 směrné účtové osnovy. Její struktura je však mírně odlišná od účetní osnovy podnikatelů – musí akcentovat odlišné typy nákladů a výnosů realizovaných ve veřejné sféře.

Pozn.: Pokud ÚSC předepisuje pohledávku za příjmy, je důležité rozlišovat následující:

- pokud se jedná o pohledávku z hlavní činnosti, kdy ÚSC vystupuje jako veřejnoprávní subjekt (např. místní poplatky), použije se účet 315;
- jedná-li se o pohledávku za odběrateli v oblasti soukromoprávních vztahů (např. poskytování služeb, pronájem majetku, atp.), použije se účet 311, případně jiný vhodný účet.

Příklad 1:

| Č. | Text | Kč | MD | D | pol. | § |
|----|---|---------|----|---|------|---|
| 1 | Faktura za telefonní hovory úřadu | 2 000 | | | | |
| 2 | Úhrada faktury | 2 000 | | | | |
| 3 | Faktura za úklid v budově OÚ prováděný úklidovou firmou | 3 000 | | | | |
| 4 | Úhrada faktury | 3 000 | | | | |
| 5 | Předpis příjmů z místního poplatku za povolení vjezdu | 5 000 | | | | |
| 6 | Příjem prostředků na bankovní účet | 5 000 | | | | |
| 7 | Faktura za elektrickou energii | 2 000 | | | | |
| 8 | Školení zaměstnanců OÚ – faktura | 500 | | | | |
| 9 | Předpis pohledávky – nájemné z obecních bytů | 40 000 | | | | |
| 10 | Proplacení faktury za elektrickou energii | 2 000 | | | | |
| 11 | Proplacení faktury na školení zaměstnanců | 500 | | | | |
| 12 | Příjem nájemného z obecních bytů | 32 000 | | | | |
| 13 | Poplatky za vedení účtů u bank | 200 | | | | |
| 14 | Předpis příjmů z pronájmu nebytových prostor | 140 000 | | | | |
| 15 | Úhrada příjmů z pronájmu nebytových prostor | 140 000 | | | | |
| 16 | Úhrada platu tajemníkovi úřadu – výplata čisté mzdy | 14 000 | | | | |
| 17 | Faktura za opravy veřejného osvětlení | 12 000 | | | | |
| 18 | Úhrada faktury za opravy veřejného osvětlení | 12 000 | | | | |
| 19 | Předpis příjmů z místního poplatku z ubyt. kapacity | 5 000 | | | | |
| 20 | - příjem prostředků na ZBÚ | 5 000 | | | | |
| 21 | Předpis poplatku za uložení odpadů | 6 000 | | | | |
| 22 | Příjem z poplatku – na bankovní účet | 6 000 | | | | |
| 23 | Předpis správního poplatku | 500 | | | | |
| 24 | Příjem ze správního poplatku na bankovní účet | 500 | | | | |
| 25 | Výnos z daně z příjmů FO ze závislé činnosti – na bankovní účet | 900 000 | | | | |
| 26 | Výnos z daně z nemovitosti – na bankovní účet | 250 000 | | | | |
| 27 | Připsané úroky z bankovního účtu | 2 000 | | | | |
| 28 | Předpis příjmů - dividendy | 12 000 | | | | |
| 29 | Příjem dividend – na bankovní účet | 12 000 | | | | |
| 30 | Přijatá faktura na časopis pro účetní úřadu | 400 | | | | |
| 31 | - Úhrada faktury | 400 | | | | |
| 32 | Přijatá faktura na úklid budovy obecního úřadu | 7 000 | | | | |
| 33 | - Úhrada faktury | 7 000 | | | | |

ÚČTOVÁNÍ O PŘÍJMECH A VÝDAJÍCH HRAZENÝCH V HOTOVOSTI – SÚ 261 - POKLADNA

Pokladnu sledují územní samosprávné celky na účtu 261 - Pokladna. Na tomto účtu se účtuje pohyb peněz v hotovosti, šeků přijatých místo hotových peněz a poukázek k zúčtování (např. poukázky na odběr zboží, služeb apod.). Jednotlivé účetní případy musí být doloženy pokladními doklady.

Oproti rozpočtovým účtům se pohyby prostředků v pokladně **až do r. 2015 včetně** neklasifikují rozpočtovou skladbou. Tzn., že převod prostředků do pokladny se při odepsání prostředků z bankovního účtu oklasifikuje jako záloha poskytnutá pokladně a teprve po konečném vydání prostředků z pokladny se sníží položka zálohy poskytnuté pokladně a pohyb peněžních prostředků se zatřídí na tu položku, které se operace týkala. Toto překlasifikování výdaje se děje pomocí interního účetního dokladu.

Příklad 2a: Příjmy a výdaje realizované v hotovosti. Přijaté prostředky zůstávají v pokladně (jsou určeny na úhradu výdajů) a je o ně navýšena záloha poskytnutá pokladně.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|-------|----|-----|------|---|
| 1 | Přijetí hotovosti do pokladny | 1 000 | | | | |
| 2 | Převod prostředků do pokladny | 1 000 | | | | |
| 3 | Příjem uživatelského poplatku od nového čtenáře v knihovně (organizační složka obce) | 50 | | | | |
| 4 | Změna položek rozpočtové skladby, příjmy – VÚD | 50 | | | | |
| 5 | Navýšení poskytnuté zálohy pokladně o inkasované příjmy | 50 | | | | |
| 6 | Úhrada poštovného v hotovosti (odeslání dopisů) | 200 | | | | |
| 7 | Změna položek rozpočtu (průčtování výdajů) – poštovné | 200 | | | | |
| 8 | Změna položek rozpočtu – snížení zálohy pokladně | -200 | | | | |

Příklad 2b: Příjmy a výdaje realizované v hotovosti. Pokud příjmy nejsou určeny na úhradu výdajů, je možno řešit odesláním z pokladny na bankovní účet.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|----|----|-----|------|---|
| 1 | Příjem uživatelského poplatku od nového čtenáře v knihovně | 50 | | | | |
| 2 | Odeslání prostředků z pokladny | 50 | | | | |
| 3 | Přijetí prostředků na bankovním účtu - knihovna | 50 | | | | |

Od r. 2016 mají obce možnost vést pokladnu nadále stejně přes 5182, další způsob vedení pokladny je jako "další" ZBÚ přes položky 4138 a 5348 - které jsou konsolidační, nerozpočtují se a rozpočtová skladba se dává přímo k účtu 261.

Příklad 2c: Příjmy a výdaje realizované v hotovosti. Přijaté prostředky jsou odeslány z pokladny na bankovní účet. Pokladna je řešena jako rozpočtový účet.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|-------|----|-----|------|---|
| 1 | Přijetí hotovosti do pokladny - PPD | 1 000 | | | | |
| 2 | Převod prostředků do pokladny – VBÚ | 1 000 | | | | |
| 3 | Příjem uživatelského poplatku od nového čtenáře v knihovně (organizační složka obce) | 50 | | | | |
| 4 | Úhrada poštovného v hotovosti (odeslání dopisů) | 200 | | | | |
| 5 | Převod hotovosti z pokladny - VPD | | | | | |
| 6 | Přijetí prostředků na bankovním účtu | | | | | |

Příklad 3: Příjmy a výdaje realizované v hotovosti. Přijaté prostředky zůstávají v pokladně. Pokladna je vedena přes položku 5182.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|-----------|---|-----------|-----------|------------|-------------|----------|
| 1 | Výběr peněz z bankovního účtu – přijetí v pokladně, příjmový pokladní doklad | 10 000 | | | | |
| 2 | Výběr peněz z bankovního účtu – výpis z bankovního účtu | 10 000 | | | | |
| 3 | Předpis příjmů z pronájmu nebytových prostor (předpis pohledávky) | 6 000 | | | | |
| 4 | Příjmy z pronájmu nebytových prostor | 6 000 | | | | |
| 5 | Předpis příjmů z poskytnutých služeb - odpadové hospodářství (předpis pohledávky) | 4 000 | | | | |
| 6 | Příjmy z poskytnutých služeb - odpadové hospodářství | 4 000 | | | | |
| 7 | Inkaso nepředepsaných příjmů z běžné činnosti - správní poplatek | 500 | | | | |
| 8 | Platba za provedenou opravu - havárie elektrického vedení | 4 000 | | | | |
| 9 | Zúčtování výdajů = zúčtování zálohy s realizovanými výdaji: | | | | | |
| 10 | Platba za provedenou opravu - havárie el. vedení | - 4 000 | | | | |
| 11 | | 4 000 | | | | |
| 12 | Zúčtování příjmů (podle vnitřního dokladu): | | | | | |
| 13 | - příjmy z pronájmu nebytových prostor | 6 000 | | | | |
| 14 | - příjmy z poskytnutých služeb | 4 000 | | | | |
| 15 | - přijatý správní poplatek | 500 | | | | |
| 16 | Zvýšení zálohy v pokladně k dalšímu použití | 10 500 | | | | |

PENĚŽNÍ FONDY ÚSC

Podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů mohou obce a kraje zřizovat peněžní fondy. Peněžní prostředky fondu lze převést na samostatný běžný účet fondu, ale není povinné zřizovat speciální bankovní účet pro peněžní fond. Dle zákona o obcích je možné peněžní fond zřídit jen na základě rozhodnutí zastupitelstva, které zároveň schvaluje pravidla pro tvorbu a použití fondu. Zůstatek fondu se na rozdíl od běžného rozpočtu převádí do dalšího období a není možné jej použít za jiným účelem, než ke kterému vznikl. Jedná se tedy o účelově vázané rozpočtové prostředky v delším časovém období, než je účetní období.

Obce a kraje účtují o svých peněžních fondech na účtu 419 – Ostatní fondy. Ostatní účty z účtové skupiny 41 ÚSC nevyužívají (ale využijí je např. jejich příspěvkové organizace). Dále se účtování peněžních fondů týkají účty 548 – Tvorba fondů a 648 – Použití fondů. Účtování peněžních fondů je řešeno v Českém účetním standardu č. 704. Ustanovení pro ÚSC obsahuje omezení v postupech účtování, kdy bude třeba volit na základě účetních postupů určených v ČÚS č. 704 pro fondy organizačních složek státu nebo pro fondy příspěvkových organizací.

Příklad 4: Obec zřizuje SOCIÁLNÍ FOND, tvoří ho převodem ze ZBÚ.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | Pol. | § |
|----|-------------------------------------|--------|----|-----|------|---|
| 1 | Tvorba fondu - výpis z běžného účtu | 30 000 | | | | |
| 2 | - výpis z účtu sociálního fondu | 30 000 | | | | |
| 3 | - zaúčtování do nákladů | 30 000 | | | | |
| 4 | Použití SF na půjčku zaměstnanci | 15 000 | | | | |
| 5 | Splátka půjčky zaměstnancem do SF | 15 000 | | | | |
| 6 | Připsané úroky z účtu SF | 350 | | | | |
| 7 | - zvýšení fondu | 350 | | | | |
| 8 | Poplatky z bankovního účtu SF | 200 | | | | |
| 9 | - snížení fondu | 200 | | | | |

ÚČTOVÁNÍ O MAJETKU

Největší odlišností účtování majetku ÚSC bylo odepisování, resp. neodepisování DM. Obce a kraje o odpisech účtují od roku 2012. K 31.12.2011 se poprvé v rozvaze projeví oprávky majetku. Odepisováním majetku se zabývá ČÚS č. 708.

V letech 2011 a 2012 bylo možné využít tzv. zjednodušený způsob odpisování majetku. Zjednodušeně řečeno, k 31.12.2011 obce zařadily stávající majetek do odpisových skupin a jednorázově zaúčtovaly na oprávky 40 % hodnoty majetku.

Dle ČÚS 708 mohou ÚSC odepisovat majetek buď rovnoměrně (tedy lineárně), další možnosti jsou výkonový a komponentní způsob odepisování.

Výkonový způsob použije účetní jednotka např. výpočet odpisů skládky. Při sestavování odpisového plánu účetní jednotka určí měřitelnou jednotku, případně další skutečnosti, které mají vliv na výpočet výše částky odpisu na jednu stanovenou jednotku, například kus výrobku, kilometr, tuna nebo hektolitr, a částku odpisu související s touto jednotkou. Účetní jednotka účtuje o odpisu, který zjistí jako součin částky odpisu na jednu jednotku stanovenou odpisovým plánem a počtu těchto jednotek uskutečněných v průběhu příslušného období.

Komponentní způsob může použít účetní jednotka např. u staveb, budov, bytů, samostatných movitých věcí atp. (více viz ČÚS 708). Při sestavování odpisového plánu účetní jednotka zohlední, že komponenta se odpisuje v průběhu používání samostatně od ostatních komponent a od zbylé části majetku nebo od souboru tohoto majetku. Odpisy komponenty se v průběhu užívání majetku sledují odděleně od ostatních komponent a od zbylé části majetku, případně souboru majetku. O majetku a jeho oprávkách se účtuje jako o celku; majetek se též jako celek vykazuje.

Příklad 5: Pořízení drobného hmotného majetku - Nákup počítače (DDHM) pro obecní policii.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|--------|----|-----|------|---|
| 1 | Faktura za pořízení počítače | 38 000 | | | | |
| 2 | Zúčtování pořizovací ceny do nákladů | 38 000 | | | | |
| 3 | Zaplacení faktury za pořízení počítače | 38 000 | | | | |

Příklad 6: Pořízení drobného nehmotného majetku - Nákup DDNM – software – pro obecní úřad.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--------------------------------------|--------|----|-----|------|---|
| 1 | Faktura za pořízení SW | 50 000 | | | | |
| 2 | Zúčtování pořizovací ceny do nákladů | 50 000 | | | | |
| 3 | Zaplacení faktury za pořízení SW | 50 000 | | | | |

Příklad 7: Nákup DNM – software pro potřeby knihovny, poskytnutí zálohy na nákup majetku.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|--------|----|-----|------|---|
| 1 | Poskytnutí zálohy na DNM – software – knihovna | 65 000 | | | | |
| 2 | Faktura přijatá – nákup software | 80 000 | | | | |
| 3 | Zúčtování poskytnuté zálohy | 65 000 | | | | |
| 4 | Doplatek | 15 000 | | | | |
| 5 | Zařazení majetku na příslušný majetkový účet | 80 000 | | | | |

ÚČTOVÁNÍ O TRANSFERECH

Převzato (a upraveno) z publikace: Otrusínová, M., Kubičková, D.: Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví. C. H. Beck, Praha, 2011. s. 49-63.

Základním východiskem pro účtování o transferech je vyhláška č. 410/2009 Sb., ve znění novely č. 435/2010., která stanoví:

- Dotace nejsou vyjmuty z režimu časového rozlišení nákladů a výnosů.
- U příjemce je nutné rozlišení investiční dotace (účet 403) a provozní dotace (672).
- Sledování potenciálních pohledávek a závazků vyplývajících z dotačních vztahů je zahrnuto do systému podrozvahových účtů.
- Ocenění dlouhodobého majetku se nesnižuje o přijatou dotaci.
- Novela vyhlášky nahrazuje pojem „dotace“ slovem „transfery“.

Klíčovým standardem z oblasti dotací je český účetní standard č. 703 – Transfery. Základní náplní tohoto standardu je stanovit pro vybrané účetní jednotky základní postupy účtování transferů s cílem dosažení souladu při používání účetních metod v položkách rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Standard upravuje zcela nově vykazování peněžních toků spojených s rozpočtovým financováním, zcela nově upravuje oblast dotací a různých příspěvků. Jedná se pravděpodobně o nejsložitější oblast účetní úpravy vyplývající z reformy. Pro rok 2010 platila celá řada přechodných doporučení.

Ustanovení tohoto standardu nejvíce zasahují do způsobu účtování ve srovnání s obdobím do roku 2009. Jde zejména o:

- zavedení principu časového rozlišování dotací na straně příjemce i poskytovatele (tj. časové rozlišení je použito ve vztahu k nabíhajícími investicím nebo uznatelným nákladům),
- zavedení „rozvahového“ vykazování dotací u subjektu, který pouze zprostředkovává poskytnutí dotací (v těchto případech už není účtování o výnosech a nákladech, což zpřesňuje výpověď o výsledku hospodaření daní účetní jednotky),
- účetní postupy evidence záloh přijatých a poskytnutých nikoli v souvislosti s peněžními toky, ale v okamžiku znalosti nezpochybnitelného nároku a výše nebo lhůty poskytnutí.

Základní pojmový aparát standardu o transferech

Nutností při uplatňování standardu o transferech v praxi je vymezení a definování základních používaných termínů. Někdy je však rozpor při přesném vymezení daného pojmu z hlediska právního a účetního. Rozpočtová skladba definuje pojem transfery jako dotace, příspěvky, dary a subvence. Úkolem standardu je sjednotit účtování o transferech na jednotné bázi ve vztahu k rozpočtovému hospodaření v ČR a zatím největším problémem se jeví stanovení okamžiku účetního případu, tj. okamžiku účtování o transferu a rozhodnutí, zda účtovat o zálohách krátkodobých či dlouhodobých, časovém rozlišení, pohledávkách či závazcích, nákladech či výnosech. Správné rozhodnutí o okamžiku účtování o transferu může významně ovlivnit výsledek hospodaření dané účetní jednotky, a tím i ovlivnit výkaznictví, které vstupuje do konsolidace a tedy v konečném důsledku ovlivní výstupy z celého systému účetnictví státu. Rovněž se dosud vyskytují problémy přesného obsahového vymezení specifických klíčových pojmů k transferům ve veřejné správě dle vyhlášky č. 410/2009 Sb. pro účely účetnictví v ČR a ve vztahu k obecným definicím a účetním předpisům dle IFRS. Transfery je vždy nutné rozlišovat na zahraniční a tuzemské. Existuje i

povinné analytické členění syntetických účtů v souvislosti s účtováním transferů (účty 57x, 67x) z důvodů konsolidace. Nákladově a výnosově se transfery vykazují na syntetických účtech směrné účtové osnovy (účtová skupina 57 Transferové náklady a účtová skupina 67 Transferové výnosy).

Základní pojmy:

Transfer – poskytnutí peněžních prostředků z veřejných rozpočtů i přijetí peněžních prostředků veřejnými rozpočty, včetně prostředků ze zahraničí, z rozpočtů ÚSC, ze státních fondů s výjimkou daní, poplatků a jiných podobných dávek, a to bez ohledu na účel jejich poskytnutí. Transfery obsahují dotace, granty, příspěvky, subvence, dávky, nenávratné finanční výpomoci, podpory či peněžité dary. Za transfer se nepovažují dotace zřizovatele určené na pořízení dlouhodobého majetku jím zřizované příspěvkové organizace.

Poskytovatel – subjekt, který poskytuje transfer příjemci na základě rozhodnutí nebo dohody.

Příjemce – subjekt, který přijímá transfer jako konečný příjemce s cílem uhradit závazek nebo pořízení aktiva.

Průtokový transfer – transfer, který je poskytován příjemci zprostředkovatelem, byl účelově určen třetím osobám a jeho poskytovatel určil příjemce a výši transferu a účetní jednotka je povinna poskytnout jej příjemci.

Zprostředkovatel – vybraná účetní jednotka, která není poskytovatelem a přijímá transfer za účelem jeho poskytnutí příjemci, nebo jeho přijetí příjemcem od poskytovatele svým jménem a na svůj účet zajišťuje.

Investiční transfer – určen k financování dlouhodobého majetku příjemce, který tento dlouhodobý majetek pořizuje.

Nezpochybnitelnost důvodu transferu – je naplněna, je-li známa výše transferu a okamžik nebo lhůta jeho poskytnutí. V tom případě se u příjemce účtuje předpis pohledávky (u poskytovatele by to byl předpis závazku), k jejímuž vyrovnání dojde v okamžiku poskytnutí finančních prostředků (nepoužije se zde tedy podmíněná pohledávka na rozvahovém účtu). O předpisu nároku na pohledávkovém účtu se účtuje souvztažně s účtem výnosů a teprve následně o příjmu finančních prostředků na bankovní účet jako o úhradě pohledávky.

Systémově jsou ve standardu zakomponována dvě hlediska:

- Z hlediska příjemce dotace je nutno řešit, zda je skutečným příjemcem nebo pouze zprostředkovatelem. U zprostředkovatele se vykazuje rozvahově, u skutečného příjemce výsledkově, což má základní význam např. pro správné vykázání výsledku hospodaření a zúčtování se státním rozpočtem či vypořádání transferů s poskytovatelem příslušného transferu.
- Z hlediska režimu poskytování dotací se rozlišují dvě kategorie
 - o transfery, které jsou předmětem vyúčtování, tj. s povinností vypořádání, tedy platby prvotně považovány za „zálohy“; v účetnictví dochází k vyčíslování nároku respektive závazku z dotace,

- transfery, které se nevyúčtovávají, tj. průběžné účtování nákladů a výnosů (případně účet 403), tedy nemůže být zpochybněna jeho výše.

Stanoví-li ČÚS č. 704 – Fondy účetní jednotky odlišný postup účtování o některém transferu, postupuje se podle ČÚS č. 704.

Účtování přijatých transferů:

Je důležité rozlišovat následující:

1. a. Je transfer neinvestiční? – zobrazí se ve výnosech (ÚSC – účet 672)

b. Je transfer investiční? – zobrazí se na rozvahovém účtu 403

2. Existuje nezpochybnitelný nárok na transfer? Nepodléhá transfer vyúčtování a finančnímu vypořádání?

a. Nárok je nezpochybnitelný. Transfer nepodléhá vyúčtování a FV.

– hned při nároku na transfer vzniká pohledávka vůči poskytovateli. Zároveň s tím je hned účtováno do výnosů nebo na účet 403.

b. Nárok je zpochybnitelný. Transfer podléhá vyúčtování a finančnímu vypořádání.

- při vzniku nároku na transfer (na základě smlouvy, avíza) účtujeme do podmíněných pohledávek – v případě zahraničního poskytovatele vždy, i když se jedná pouze o možnost získání transferu, nikoliv stoprocentní vznik nároku na transfer. V případě tuzemského poskytovatele účtujeme do podrozvahy, když vznikne nárok na transfer a zároveň je výše transferu nad hladinou významnosti stanovenou ve vnitřní směrnici účetní jednotky.

- Přijetí částky transferu účtujeme jako zálohu na transfer, kterou budeme později vypořádávat (SÚ 374).

- Teprve při vyhodnocování skutečného využití prostředků transferu účtujeme do výnosů (resp. na 403).

- Teprve při vyúčtování transferu účtujeme o pohledávce za poskytovatelem transferu (a můžeme odúčtovat podmíněnou pohledávku z podrozvahových účtů).

3. Termín vyúčtování

a. ve stejném roce jako přijetí transferu

b. v následujícím roce

– ÚSC od r. 2010 využívají časové rozlišení, toto se týká i výnosů z transferu.

– Vratka se účtuje v tom roce, ve kterém byla hrazena (odlišné zobrazení v rozpočtu)

Příklad 8:**Obec přijímá neinvestiční transfer v rámci souhrnného dotačního vztahu (nezpochybnitelná výše; ze SR)**

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|---|--------|----|-----|------|---|
| 1 | Předpis příjmů z transferu – souhrnný dotační vztah | 70 000 | | | | |
| 2 | Příjem transferu | 70 000 | | | | |

Příklad 9:**Obec přijala neinvestiční transfer od MPSV – sociálně právní ochrana dětí; vyúčtování transferu v následujícím roce, a to do 12 měsíců od přijetí transferu**

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|---|---------|----|-----|------|---|
| 1 | Oznámení o poskytnutí neinvestičního transferu od MPSV – SPOD | 230 000 | | | | |
| 2 | Příjem částky transferu | 230 000 | | | | |
| 3 | Vyřazení pohledávky z podrozvahy | 230 000 | | | | |
| 4 | Odhad čerpání transferu | 220 000 | | | | |
| 5 | Vypořádání transferu v následujícím období | 220 000 | | | | |
| 6 | - zúčtování využitě částky zálohy | 220 000 | | | | |
| 7 | Vratka nespotřebované části transferu v následujícím období | 10 000 | | | | |

Příklad 10:**Obec získala investiční transfer od kraje – dětské hřiště; vyúčtování v běžném období**

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|--------|----|-----|------|---|
| 1 | Smlouva o poskytnutí transferu | 50 000 | | | | |
| 2 | Příjem částky transferu | 50 000 | | | | |
| 3 | Vyřazení pohledávky z podrozvahy | 50 000 | | | | |
| 4 | Skutečná výše čerpání | 48 000 | | | | |
| 5 | - zúčtování využitě částky zálohy | 48 000 | | | | |
| 6 | Vratka nevyčerpané části transferu v běžném období | 2 000 | | | | |

Příklad 11:**Obec přijala transfer od sousední obce na opravu MŠ. Použití prostředků je omezeno na 6 měsíců, podléhá finančnímu vypořádání v běžném období.**

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|---------|----|-----|------|---|
| 1 | Smlouva o přijetí transferu od sousední obce | 500 000 | | | | |
| 2 | Přijetí transferu | 500 000 | | | | |
| 3 | Odúčtování podmíněné pohledávky | 500 000 | | | | |
| 4 | Faktura za provedené práce na MŠ | 460 000 | | | | |
| 5 | Úhrada faktury | 460 000 | | | | |
| 6 | Zúčtování transferu – zjištění skutečného nároku | 460 000 | | | | |
| 7 | Zúčtování transferu – skutečné čerpání | 460 000 | | | | |
| 8 | Nevyčerpaná část - vratka | 40 000 | | | | |

Příklad 12:

Obec přijala transfer od Ministerstva kultury na rekonstrukci obecního muzea. Obec může prostředky transferu využívat od 1.3.2016 do 31.12.2016. Transfer podléhá finančnímu vypořádání v následujícím období.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|---|-----------|----|-----|------|---|
| 1 | Smlouva o přijetí transferu | 2 500 000 | | | | |
| 2 | Přijetí transferu | 2 500 000 | | | | |
| 3 | Odúčtování podmíněné pohledávky | 2 500 000 | | | | |
| 4 | Faktura za provedené práce na muzeu | 2 400 000 | | | | |
| 5 | Úhrada faktury | 2 400 000 | | | | |
| 6 | Zařazení majetku do užívání | 2 400 000 | | | | |
| 7 | Konec účetního období – odhad čerpání | 2 400 000 | | | | |
| 8 | Nové účetní období – vypořádání transferu | 2 400 000 | | | | |
| 9 | - Zúčtování využití části poskytnutých prostředků | 2 400 000 | | | | |
| 10 | Vratka nevyčerpané části | 100 000 | | | | |

ÚČTOVÁNÍ PŮJČEK A TERMÍNOVANÉHO VKLADU

Příklad 13

Obec buduje místní komunikace, bere si dlouhodobý úvěr v bance, úvěr je převedený na ZBÚ

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|---|-----------|----|-----|------|---|
| 1 | Přijetí úvěru na ZBÚ | 4 000 000 | | | | |
| 2 | Faktura přijatá č. 1 na vybudování místní komunikace | 2 000 000 | | | | |
| 3 | Úhrada faktury | 2 000 000 | | | | |
| 4 | Splátka úvěru dle splátkového kalendáře | 1 000 000 | | | | |
| 5 | Splátka úroků (dle rozhodnutí obce nevstupují do pořizovací ceny) | 500 000 | | | | |

Příklad 14

Obec buduje místní komunikace, bere si dlouhodobý úvěr v bance, úvěr je čerpán přímo z úvěrového účtu.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|---|-----------|----|-----|------|---|
| 1 | Předpis výše úvěrového rámce | | | | | |
| 2 | Faktura přijatá č. 1 na vybudování místní komunikace | 2 000 000 | | | | |
| 3 | Úhrada faktury | 2 000 000 | | | | |
| 4 | Splátka úvěru dle splátkového kalendáře | 1 000 000 | | | | |
| 5 | Odúčtování části úvěrového rámce | | | | | |
| 6 | Splátka úroků (dle rozhodnutí obce vstupují do pořizovací ceny) | 500 000 | | | | |

Příklad 15

Obec vloží dočasně volné peněžní prostředky na šestiměsíční termínovaný vklad.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|---------|----|-----|------|---|
| 1 | Převod prostředků ze ZBÚ | 400 000 | | | | |
| 2 | Příjem prostředků na termínovaném vkladu | 400 000 | | | | |
| 3 | Převod prostředků z termínovaného vkladu | 400 000 | | | | |
| 4 | Příjem prostředků na ZBÚ | 400 000 | | | | |
| 5 | Příjem úroků z termínovaného vkladu | 8 000 | | | | |

ŘEŠENÍ PŘÍKLADŮ

Příklad 1

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|---------|-----|-----|------|-----------|
| 1 | Faktura za telefonní hovory úřadu | 2 000 | 518 | 321 | | |
| 2 | Úhrada faktury | 2 000 | 321 | 231 | 5162 | 6171 |
| 3 | Faktura za úklid v budově OÚ prováděný úklidovou firmou | 3 000 | 518 | 321 | | |
| 4 | Úhrada faktury | 3 000 | 321 | 231 | 5169 | 6171 |
| 5 | Předpis příjmů z místního poplatku za povolení vjezdu | 5 000 | 315 | 606 | | |
| 6 | Příjem prostředků na bankovní účet | 5 000 | 231 | 315 | 1346 | |
| 7 | Faktura za elektrickou energii | 2 000 | 502 | 321 | | |
| 8 | Školení zaměstnanců OÚ – faktura | 500 | 518 | 321 | | |
| 9 | Předpis pohledávky – nájemné z obecních bytů | 40 000 | 311 | 603 | | |
| 10 | Proplacení faktury za elektrickou energii | 2 000 | 321 | 231 | 5154 | 6171 |
| 11 | Proplacení faktury na školení zaměstnanců | 500 | 321 | 231 | 5167 | 6171 |
| 12 | Příjem nájemného z obecních bytů | 32 000 | 231 | 311 | 2132 | 3612 |
| 13 | Poplatky za vedení účtů u bank | 200 | 569 | 231 | 5163 | 6310 |
| 14 | Předpis příjmů z pronájmu nebytových prostor | 140 000 | 311 | 603 | | |
| 15 | Úhrada příjmů z pronájmu nebytových prostor | 140 000 | 231 | 311 | 2132 | 3613 |
| 16 | Úhrada platu tajemníkovi úřadu – výplata čisté mzdy | 14 000 | 331 | 231 | 5011 | 6171 |
| 17 | Faktura za opravy veřejného osvětlení | 12 000 | 511 | 321 | | |
| 18 | Úhrada faktury za opravy veřejného osvětlení | 12 000 | 321 | 231 | 5171 | 3631 |
| 19 | Předpis příjmů z místního poplatku z ubytovací kapacity | 5 000 | 315 | 606 | | |
| 20 | - příjem prostředků na ZBÚ | 5 000 | 231 | 315 | 1345 | |
| 21 | Předpis poplatku za uložení odpadů | 6 000 | 315 | 609 | | |
| 22 | Příjem z poplatku – na bankovní účet | 6 000 | 231 | 315 | 1333 | |
| 23 | Předpis správního poplatku | 500 | 315 | 605 | | |
| 24 | Příjem ze správního poplatku na bankovní účet | 500 | 261 | 315 | | |
| 25 | Výnos z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti | 900 000 | 231 | 681 | 1111 | |
| 26 | Výnos z daně z nemovitosti | 250 000 | 231 | 686 | 1511 | |
| 27 | Připsané úroky z bankovního účtu | 2 000 | 231 | 662 | 2141 | 6310 |
| 28 | Předpis příjmů - dividendy | 12 000 | 377 | 665 | | |
| 29 | Příjem dividend | 12 000 | 231 | 377 | 2142 | dle účelu |
| 30 | Přijatá faktura na časopis pro účetní úřadu | 400 | 501 | 321 | | |
| 31 | Úhrada faktury | 400 | 321 | 231 | 5136 | 6171 |
| 32 | Přijatá faktura na úklid budovy obecního úřadu | 7 000 | 518 | 321 | | |
| 33 | Úhrada faktury | 7 000 | 321 | 231 | 5169 | 6171 |

Příklad 2a

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|-----------|--|-----------|-----------|------------|-------------|----------|
| 1 | Přijetí hotovosti do pokladny | 1 000 | 261 | 262 | | |
| 2 | Převod prostředků do pokladny | 1 000 | 262 | 231 | 5182 | 6171 |
| 3 | Příjem uživatelského poplatku od nového čtenáře v knihovně (organizační složka obce) | 50 | 261 | 602 | | |
| 4 | Změna položek rozpočtové skladby, příjmy – VÚD | 50 | 231 | | 2111 | 3314 |
| 5 | Navýšení poskytnuté zálohy pokladně o inkasované příjmy | 50 | | 231 | 5182 | 6171 |
| 6 | Úhrada poštovného v hotovosti (odeslání dopisů) | 200 | 518 | 261 | | |
| 7 | Změna položek rozpočtu (proučtování výdajů) – poštovné | 200 | | 231 | 5161 | 6171 |
| 8 | Změna položek rozpočtu – snížení zálohy pokladně | -200 | | 231 | 5182 | 6171 |

Příklad 2b

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|-----------|--|-----------|-----------|------------|-------------|----------|
| 1 | Příjem uživatelského poplatku od nového čtenáře v knihovně | 50 | 261 | 602 | | |
| 2 | Odeslání prostředků z pokladny | 50 | 262 | 261 | | |
| 3 | Přijetí prostředků na bankovním účtu - knihovna | 50 | 231 | 262 | 2111 | 3314 |

Příklad 2c

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|-----------|--|-----------|-----------|------------|-------------|----------|
| 1 | Přijetí hotovosti do pokladny | 1 000 | 261 | 262 | 4134 | 6330 |
| 2 | Převod prostředků do pokladny | 1 000 | 262 | 231 | 5348 | 6330 |
| 3 | Příjem uživatelského poplatku od nového čtenáře v knihovně (organizační složka obce) | 50 | 261 | 602 | 2111 | 3314 |
| 4 | Úhrada poštovného v hotovosti (odeslání dopisů) | 200 | 518 | 261 | 5161 | 6171 |
| 5 | Převod hotovosti z pokladny – VPD | | 262 | 261 | 5345 | 6330 |
| 6 | Přijetí prostředků na bankovním účtu | | 231 | 262 | 4138 | 6330 |

Příklad 3

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|---|---------|-----|-----|------|------|
| 1 | Výběr peněz z bankovního účtu – přijetí v pokladně, příjmový pokladní doklad | 10 000 | 261 | 262 | | |
| 2 | Výběr peněz z bankovního účtu – výpis z bankovního účtu | 10 000 | 262 | 231 | 5182 | 6171 |
| 3 | Předpis příjmů z pronájmu nebytových prostor (předpis pohledávky) | 6 000 | 311 | 603 | | |
| 4 | Příjmy z pronájmu nebytových prostor | 6 000 | 261 | 311 | | |
| 5 | Předpis příjmů z poskytnutých služeb - odpadové hospodářství (předpis pohledávky) | 4 000 | 311 | 602 | | |
| 6 | Příjmy z poskytnutých služeb - odpadové hospodářství | 4 000 | 261 | 311 | | |
| 7 | Inkaso nepředepsaných příjmů z běžné činnosti - správní poplatky | 500 | 261 | 605 | | |
| 8 | Platba za provedenou opravu - havárie elektrického vedení | 4 000 | 511 | 261 | | |
| 9 | Zúčtování výdajů = zúčtování zálohy s realizovanými výdaji: | | | | | |
| 10 | Platba za provedenou opravu - havárie el. vedení | - 4 000 | | 231 | 5182 | 6171 |
| 11 | | 4 000 | | 231 | 5171 | 6171 |
| 12 | Zúčtování příjmů (podle vnitřního dokladu): | | | | | |
| 13 | - příjmy z pronájmu nebytových prostor | 6 000 | 231 | | 2132 | 3613 |
| 14 | - příjmy z poskytnutých služeb | 4 000 | 231 | | 2111 | 3722 |
| 15 | - přijatý správní poplatek | 500 | 231 | | 1361 | |
| 16 | Zvýšení zálohy v pokladně k dalšímu použití | 10 500 | | 231 | 5182 | 6171 |

Příklad 4

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|-------------------------------------|--------|-----|-----|------|------|
| 1 | Tvorba fondu – výpis z běžného účtu | 30 000 | 262 | 231 | 5342 | 6330 |
| 2 | - výpis z účtu sociálního fondu | 30 000 | 236 | 262 | 4134 | 6330 |
| 3 | - zaúčtování do nákladů | 30 000 | 548 | 419 | | |
| 4 | Použití SF na půjčku zaměstnanci | 15 000 | 335 | 236 | 5660 | 6171 |
| 5 | Splátka půjčky zaměstnancem do SF | 15 000 | 236 | 335 | 2460 | |
| 6 | Připsané úroky z účtu SF | 350 | 236 | 662 | 2141 | 6310 |
| 7 | - zvýšení fondu | 350 | 548 | 419 | | |
| 8 | Poplatky z bankovního účtu SF | 200 | 569 | 236 | 5163 | 6310 |
| 9 | - snížení fondu | 200 | 419 | 648 | | |

Příklad 5

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|--------|-----|-----|------|------|
| 1 | Faktura za pořízení počítače | 38 000 | 028 | 321 | | |
| 2 | Zúčtování pořizovací ceny do nákladů | 38 000 | 558 | 088 | | |
| 3 | Zaplacení faktury za pořízení počítače | 38 000 | 321 | 231 | 5137 | 6171 |

Příklad 6

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--------------------------------------|--------|-----|-----|------|------|
| 1 | Faktura za pořízení SW | 50 000 | 018 | 321 | | |
| 2 | Zúčtování pořizovací ceny do nákladů | 50 000 | 558 | 078 | | |
| 3 | Zaplacení faktury za pořízení SW | 50 000 | 321 | 231 | 5172 | 6171 |

Příklad 7

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|--------|-----|-----|------|------|
| 1 | Poskytnutí zálohy na DNM – software – knihovna | 65 000 | 051 | 231 | 6111 | 3314 |
| 2 | Faktura přijatá – nákup software | 80 000 | 041 | 321 | | |
| 3 | Zúčtování poskytnuté zálohy | 65 000 | 321 | 051 | | |
| 4 | Doplatek | 15 000 | 321 | 231 | 6111 | 3314 |
| 5 | Zařazení majetku na příslušný majetkový účet | 80 000 | 013 | 041 | | |

Příklad 8

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|---|--------|-----|-----|------|---|
| 1 | Předpis příjmů z transferu – souhrnný dotační vztah | 70 000 | 346 | 672 | | |
| 2 | Příjem transferu | 70 000 | 231 | 346 | 4112 | |

Příklad 9

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|---|---------|-----|-----|------|------|
| 1 | Oznámení o poskytnutí neinvestičního transferu od MPSV – SPOD | 230 000 | 915 | 999 | | |
| 2 | Příjem částky transferu | 230 000 | 231 | 374 | 4116 | |
| 3 | Vyřazení pohledávky z podrozvahy | 230 000 | 999 | 915 | | |
| 4 | Odhad čerpání transferu | 220 000 | 388 | 672 | | |
| 5 | Vypořádání transferu v následujícím období | 220 000 | 346 | 388 | | |
| 6 | - zúčtování využití částky zálohy | 220 000 | 374 | 346 | | |
| 7 | Vratka nespotebované části transferu v následujícím období | 10 000 | 374 | 231 | 5364 | 6402 |

Pozn. ÚSC používají účty časového rozlišení, je třeba zaznamenat výnos transferu v roce, s nímž věcně a časově souvisí.

Příklad 10

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|--------|-----|-----|------|---|
| 1 | Smlouva o poskytnutí transferu | 50 000 | 915 | 999 | | |
| 2 | Příjem částky transferu | 50 000 | 231 | 374 | 4222 | |
| 3 | Vyřazení pohledávky z podrozvahy | 50 000 | 999 | 915 | | |
| 4 | Skutečná výše čerpání | 48 000 | 348 | 403 | | |
| 5 | - zúčtování využití částky zálohy | 48 000 | 374 | 348 | | |
| 6 | Vratka nevyčerpané části transferu v běžném období | 2 000 | 374 | 231 | 4222 | |

Pozn.: Pokud je vyúčtování (a případné odeslání vratky) provedeno ve stejném roce, ve kterém byl přijat transfer, odeslaná vratka se v rozpočtu zobrazí jako snížení příjmu z transferu. V případě vratky v následujícím roce je již rozpočet předchozího roku uzavřený, v novém rozpočtu je tedy nutné vratku transferu označit jako výdaj (viz např. předchozí příklad – transfer z MPSV).

Příklad 11

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|---------|-----|-----|------|------|
| 1 | Smlouva o přijetí transferu od sousední obce | 500 000 | 915 | 999 | | |
| 2 | Přijetí transferu | 500 000 | 231 | 374 | 4121 | |
| 3 | Odúčtování podmíněné pohledávky | 500 000 | 999 | 915 | | |
| 4 | Faktura za provedené práce na MŠ | 460 000 | 511 | 321 | | |
| 5 | Úhrada faktury | 460 000 | 321 | 231 | 5171 | 3111 |
| 6 | Zúčtování transferu – zjištění skutečného nároku | 460 000 | 348 | 672 | | |
| 7 | Zúčtování transferu – skutečné čerpání | 460 000 | 374 | 348 | | |
| 8 | Nevyčerpaná část - vratka | 40 000 | 374 | 231 | 4121 | |

Příklad 12

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|---|-----------|-----|-----|------|------|
| 1 | Smlouva o přijetí transferu | 2 500 000 | 915 | 999 | | |
| 2 | Přijetí transferu | 2 500 000 | 231 | 374 | 4216 | |
| 3 | Odúčtování podmíněné pohledávky | 2 500 000 | 999 | 915 | | |
| 4 | Faktura za provedené práce na muzeu | 2 400 000 | 042 | 321 | | |
| 5 | Úhrada faktury | 2 400 000 | 321 | 231 | 6121 | 3315 |
| 6 | Zařazení majetku do užívání | 2 400 000 | 021 | 042 | | |
| 7 | Konec účetního období – odhad čerpání | 2 400 000 | 388 | 403 | | |
| 8 | Nové účetní období – vypořádání transferu | 2 400 000 | 346 | 388 | | |
| 9 | - Zúčtování využití části poskytnutých prostředků | 2 400 000 | 374 | 346 | | |
| 10 | Vratka nevyčerpané části | 100 000 | 374 | 231 | 5364 | 6402 |

Příklad 13 - Obec buduje místní komunikace, bere si dlouhodobý úvěr v bance, úvěr je převedený na ZBÚ

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|---|-----------|-----|-----|------|------|
| 1 | Přijetí úvěru na ZBÚ | 4 000 000 | 231 | 451 | 8123 | |
| 2 | Faktura přijatá č. 1 na vybudování místní komunikace | 2 000 000 | 042 | 321 | | |
| 3 | Úhrada faktury | 2 000 000 | 321 | 231 | 6121 | 2219 |
| 4 | Splátka úvěru dle splátkového kalendáře | 1 000 000 | 451 | 231 | 8124 | |
| 5 | Splátka úroků (dle rozhodnutí obce nevstupují do pořizovací ceny) | 500 000 | 562 | 231 | 5141 | 2219 |

Příklad 14

Obec buduje místní komunikace, bere si dlouhodobý úvěr v bance, úvěr je čerpán přímo z úvěrového účtu.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|---|-----------|-----|-----|------|------|
| 1 | Předpis výše úvěrového rámce | | 992 | 999 | | |
| 2 | Faktura přijatá č. 1 na vybudování místní komunikace | 2 000 000 | 042 | 321 | | |
| 3 | Úhrada faktury | 2 000 000 | 321 | 451 | 6121 | 2219 |
| 4 | Splátka úvěru dle splátkového kalendáře | 1 000 000 | 451 | 231 | 8124 | |
| 5 | Odúčtování části úvěrového rámce | | 999 | 992 | | |
| 6 | Splátka úroků (dle rozhodnutí obce vstupují do pořizovací ceny) | 500 000 | 042 | 231 | 6121 | 2219 |

Příklad 15

Obec vloží dočasně volné peněžní prostředky na šestiměsíční termínovaný vklad.

| Č. | Text | Kč | MD | Dal | pol. | § |
|----|--|---------|-----|-----|------|------|
| 1 | Převod prostředků ze ZBÚ | 400 000 | 262 | 231 | 8118 | |
| 2 | Příjem prostředků na termínovaném vkladu | 400 000 | 244 | 262 | 8117 | |
| 3 | Převod prostředků z termínovaného vkladu | 400 000 | 262 | 244 | 8118 | |
| 4 | Příjem prostředků na ZBÚ | 400 000 | 231 | 262 | 8117 | |
| 5 | Příjem úroků z termínovaného vkladu | 8 000 | 231 | 662 | 2141 | 6310 |